

CIVIL SZERVEZETEK TOLNA-MÖZSÖN

Fiókom mélyén őrzött szakszervezeti tagkönyvem első oldalán még ez a lenini idézet áll: „a szakszervezet a munkásosztály vezető ereje.” Hogy az a szakszervezet vezette-e a munkásosztályt, és ha igen, hova, most ne firtassuk. Maradjunk annyiban, hogy az elgondolás talán nem is volt olyan rossz. Hogy miért? Mert azóta újra rájöttünk, hogy egyetlen-egy egészséges társadalom sem lehet meg alulról építkező, a lakosság széles rétegeit átfogó, annak minden szövetét behálózó, humanitárius, kulturális, közösséget formáló és érdekképviselő civil szervezetek nélkül. A

család után ugyanis talán ez a társadalom másik alappillére. Ezek nélkül vagy bezárkózott nyárspolgárrá, vagy gyökértelen proletárrá süllyed az ember.

A kulturális pezsgés, a tömegeket mozgató sport, a társadalom vitalitását tükrözik, az érdekvédelmi tömörülések pedig a mindenkori hatalom túlkapásainak szakítópróbái. Nélkülük is súlyosan torzulna a világ. Ki ide, ki oda iratkozik. A cél: senki sem maradjon egyedül. Hogy tőle is működjön a világ!

E havi mellékletünk ehhez akar egy kis kedvet csinálni és lehetőséget is nyújtani. Bemutatja a város klubjait,

egyesületeit, szövetségeit, érdekvédelmi tömörüléseit, vagyis egyszerűen: civil szervezeteit. Minden ismertetőben szerepel annak vezetője (akár több is), telephelye, telefonszáma, e-mail-címe, Forgassák haszonnal!

Különböző okok miatt néhány szervezet ismertetésére most nem kerül sor, amiért az érintettektől és olvasóinktól elnézést kérünk. Ezekre később havi lapszámainkban visszatérünk, folyamatosan közöljük bemutatásukat.

Civil apostolok szövetsége a KÉSZ

Az alapító elnök dr. Csanád Béla fogalmazta meg a küldetését célját: a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének (KÉSZ) tagjai civil apostolokként tevékenykedjenek a társadalomban!

Az országos szervezet 1989-ben, a tolnai csoport 2005-ben alakult. A helyi elnök dr. Saramó Márta olyan programok szervezését is fontosnak tartja, amelyekre a nem hívők is szívesen eljönnek. Volt már a tolnai KÉSZ vendége többek között Erdé-

lyi Zsuzsa néprajzkutató, dr. Papp Lajos szívsebész, Balczó András öttusázó, Barsi Balázs ferences rendházfőnök, Eperjes Károly színművész, dr. Kellermayer Miklós sejt kutató, Pitti Katalin operatőres, Jókai Anna író és Pap Gábor művészettörténész. Lelki programokon, záródoklatokon is részt vesz a mintegy hatvan tagú csoport. Rendszeresen elmennek az augusztusi Szent Jobb körmenetre Budapestre, és jártak már több Mária-kegyhe-

lyen: Máriagyúdtól Csíksomlyóig. Karácsonykor jótékonyági koncertet tartanak minden évben. Ezekben fellépett többek között Husek Rezső zongoraművész, a Mözsi Bartók Béla Női kar, a Vagantes trió és a Bartina Zenekar. A

bevélt a város szegény gyermekeinek megsegítésére fordítják.

Ősszel egy előadásorozatot szervez Tolnán a KÉSZ, Felelősségünk a teremtett Földön címmel.

Keresztény Értelmiségiek Szövetsége Tolnai csoport
Dr. Saramó Márta elnök
74/440-336

Mözs Gyerme- mosolyáért Alapítvány

A mára egyre apadó központi források szűkülő körében minden lehetőséget meg kell ragadni, ahhoz, hogy egy addig jól működő kisközösség – a mözsi iskola is ilyen – élete és munkája továbbra is zökkenőmentes legyen. Így sem mindig sikerül...

Ezzel a kifejezett céllal jött létre a Mözs Gyermeke mosolyáért Alapítvány, amely elsősorban anyagi háttérét igyekszik erősíteni a településrészi oktatásügynek.

Az alapítvány 1999-ben alakult. Alapítói Farkas Antal, Kre-

kó György és Boros László magánszemélyek voltak. Deklarált célja az iskolai oktatás, a gyermek egészségügy, a diák kultúra, -turisztika és -sport céljainak támogatása.

Mint ilyen, eddigi eredményei közt könyvelhetik már el, hogy segítségével jutott az iskola újabb számítógépekhez, lézernyomtatóhoz, faxszal is rendelkező telefonhoz, laptokhoz, projektorhoz stb. Az alapítvány hiánypótló feladatot lát el. Segítségével jelen vannak minden helybéli kulturális és jótékonyági rendezvényen,

Tolnaiak a Szent Jobb körmeneten

iskolai műsorok, mint például a gyermeknap megszervezésében segít. A Mözs Gyermekmosolyáért Alapítvány két díjat is alapított. Támogatásával „Az év legjobb tanulója” és „A legjobb nyolcadikos” minden évben személyre szóló ajándékot kap.

Az alapítvány kuratóriumá-

nak elnöke *Herczig Lászlóné*, helyettese *Koncz Jánosné*.

Munkájukról még bővebben és naprakészen lehet tájékozódni a város honlapján www.tolna.hu-n.

Telefonos elérésük a 440-439-es telefonszámon lehetséges.

A pedagógussírok gondozása a fő cél

Több tolnai iskolában dolgozott Juhász Anna a hatvanas-hetvenes években. 1992-ben, egy akkoriban jelentősnek számító összeggel, húsz ezer forinttal, alapítványt hozott létre. Ennek kamatából támogatták az iskolák vöröskeresztes szakköreit. Az infláció miatt az alaptőkét később százezer forintra emelték, de már ennek hozadékából is alig marad valami, a banki költségek levonása után.

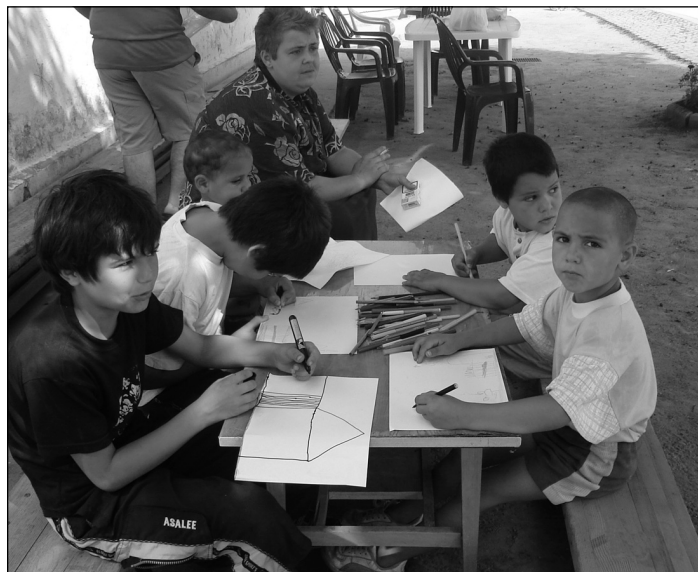
A Juhász Anna Alapítvány kuratóriumának elnöke Hága Lászlóné. Tájékoztatása szerint elsődleges céljuk – az alapítványtevő akaratának megfelelően – a gondozatlan pe-

dagógussírok rendbetétele. De egészség-megőrzési feladatok ellátására is gondolkodnak. Nemrég pályáztak, s a nyert pénzből tartásjavító székeket vásároltak néhány osztályba. A pályázati pénzek mellett az 1 százalékos felajánlásokból is van némi bevételük.

Összességében azonban az alapítvány – a megszorító gazdaságpolitika miatt – nem működik kellő hatékonysággal, inkább csak vegetál.

Juhász Anna Alapítvány

Hága Lászlóné
kuratóriumi elnök
74/440-066

tehetséges gyerekek közül egy sem vesszen el, de legalább szakma legyen mindenki kezében.

Lehetőségeik szűkösek, egyesületi alkalmakon egy magánháznál jönnek össze. Jelenleg 10–15-en vannak, ami talán az érintett csoport létszámához mérten nem túl magas szám, de mint kovász – remélik – alkalmas lesz arra, hogy kis idő múltán az egész közösséget átjárja. Rövid múltjukra visszanezve több si-

keres rendezvény is van mögöttük. Rendszeresen tartanak közösségi napot, sportnapot, volt farsangi báljuk, stb., de a vigadalmaknál fontosabbnak tartják a matematika korrepetálásokat.

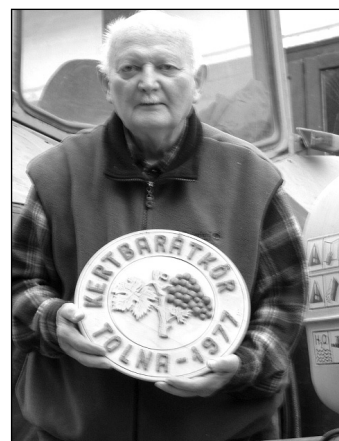
Klubösszejeveteleiket kéthetente tartják Mözsön, az *Iskola utca 14*-ben, az egyesület (vezetőjének) telefonszáma pedig a 70/949-69-50.

Honlapjuk: www.stefi.atw.hu.
E-mail címük: stefiegyesulet@gmail.com.

Harmincéves a kertbarát kör

A Somogyi Imre-díjjal kitüntetett Tolnai Kertbarát Kör, 1977-ben alakult. Magyarországon több mint száz kertbarát kör működik, a tolnai az egyik legismertebb. Országos ismertsége az elnökek, Kiss László (*képünkön*) gyémánt-diplomás agrármérnöknek köszönhető. A harmincéves egyesületnek mintegy harminc tagja van, jubileumi összejeveteleiket ősszel tartják meg.

Az évek során több mint húsz borversenyt és egy megyei borlimpiát szerveztek. Neves előadókat hívtak meg, akik a növényvédelemtől a borkezelésig számos témában adtak tanácsokat a megjelenteknek, akik száma oly-

kor a száz főt is meghaladta. Kiss László maga is tartott előadásokat. Mindig szívügyének tekintette a tudományos ismeretterjesztést, szaktanárként, kutatóként is dolgozott korábban. Sok fűszerpaprika-

STEFI: vagyis Segítséget, Tudást, Esélyt, a Fiataloknak Egyesület

Középiscolát végzett roma fiatalok hozták létre 2006 márciusában Mözsön. Alapítója Boros Antal, aki társaival a hátrányos helyzetű roma és nem roma helybéli fiatalok felzárkóztatását, segítségét tűzte ki egyesületük céljául.

Mindebben benne van, hogy a mözsi roma kisebbség a város legnehezebb helyzetben lévő társadalmi rétege. Körükben legmagasabb a kínzó munkanélküliség, ami egy sor problémának a melegágya még. Ezt kéne felszámolni. Hogy hogyan? Úgy,

hogy legelőször is magukon segítenek. Vagyis tanulnak, tanulnak, tanulnak felismerve azt, hogy a nagyon kevés kitérési pont legfontosabb eleme esetükben csak ez lehet. A példák már adóttak. Boros Antal és alapító társai középiskolát végeztek, Boros Antal nővére pedig, Boros Júlia az egyetem elvégzésén túl, doktori disszertációjára készül, amire talán nem tévedünk, ha azt írjuk még nem volt példa a mözsi cigánytelep környékén. Ebbe az irányba szeretnék társaikat is felzárkóztatni, hogy

kísérletet végzett, és eredményesen foglalkozott a téli vad- és nyúltakarmányozási módszerek, illetve a sivatagosodás elleni erdőtelepítési módszerek kidolgozásával.

A kertbarát kör fő profilja a szőlészeti és a borászkodás.

Sokat tettek a tolnai borok népszerűsítéséért. Esetenként külföldi tapasztalatcserék is részt vettek, felvidéki kertbarátok meghívására.

Tolnai Kertbarát Kör

Kiss László elnök
74/442-848

Elkészült a 120 éves egyesület krónikája

Tolna Város Önkéntes Tűzoltó Egyesülete igen tekintélyes múlttal bír. Alapító elnöke 1886-ban az akkori plébános Pécsy József volt.

Jelenleg Schusztér Ferenc áll az egyesület élén. Komoly feladatuk van helyben és a közeli településeken: nekik kell elsőként a helyszínre érni – ahol felüti fejét a vörös kakas –, és meg kell akadályozniuk a lángok tovaterjedését, amíg az állami tűzoltók Szekszárdról, nagyobb erővel, korszerűbb technikával kivonulnak. Az egyesület 1997-ben köztestületet hozott létre az önkormányzattal. Állandó készenléti

szolgálatot látnak el, amiért némi fizetséget is kapnak.

A létszám jelenleg 48 fő, a felszerelés egy részét Tolna nyugat-európai partnertelepüléseitől kapták.

A közelmúltban Csőglei István, a megyei tűzoltó szövetség örökös tiszteletbeli elnöke megírta a 120 éves egyesület krónikáját. A Tolnán élő, nyugdíjas tűzoltóparancsnoknak ez a 13. ilyen típusú publikációja. Nevéhez fűződik a bonyhádi Tűzoltómúzeum alapítása is.

Tolna Város Önkéntes Tűzoltó Egyesülete

Schusztér Ferenc elnök
74/440-005

Mözszi Német Nemzetiségi Klub

1991 szeptemberében alakult meg 60 fővel a Mözszi Német Nemzetiségi Klub, vezetője Koleszár Ferencné. A klub keretén belül működik egy 20 fős tánccsoport és egy énekkar, mely 20–22 fős. Céljuk a faluban élő németiség összefogása, érdekképviseletük ellátása, a német nyelv ápolása, a hagyományok életben tartása és gondozása, a mözszi népviselet megőrzése. Összejöveteleiket, próbáikat a mözszi művelődési házban tartják. Klubfoglalkozást minden hónap utolsó keddjén, táncpróbát szombatokként 14–16, énekkari próbát pedig keddenként 18–19 órakor tartanak.

Vannak olyan rendszeres programok, melyeken már évek óta részt vesznek. Minden évben megrendezik a svábbbált, vendégszereplőként táncolnak a tolnai svábbbálon, Tolnán a Duna-parti Majálison

és a Nyári Fesztiválon. Részt vesznek Mözson a Falu Napon, Lovas Napon és a Pünkösdi Fesztiválon Szekszárdon, Pakson. Tavaly novemberben tartották 15 éves jubileumukat, mely igen jól sikerült.

Idén is részt vesznek majd az augusztus 20-i ünnepségen, terveznek szüreti felvonulást és vendégszereplésre készülnek Ausztriába, az énekkar pedig zárándokútra Máriacellbe. Mint a legtöbb civil egyesület, ők is tagdíjból, pályázati pénzből és önkormányzati támogatásból, kisebbségi támogatásból működnek. Nagy gond – mondja Koleszár Ferencné, hogy itt is hiányzik az utánpótlás, a fiatalok, mind a táncosoknál, mind az énekkarból.

Koleszár Ferencné
Mözs Szent István u. 26.
440-713

Temetőszépítésre 16 milliót fordítottak

Nincsenek jó passzban a tolnai alapítványok. A korábban oly sok híradásban szereplő Tolna Megyei Temetőiért Alapítvány háza táján is nagy a zűr és nagy a csend. Igaz, hogy náluk nemcsak gazdasági jellegű problémák vannak, hanem személyi ellentétek is. A kuratórium elnöke az 1997-es megalakulástól 2006-ig Szakálos Mihály volt. Jelenleg e tisztség betöltetlen.

A múltbeli eredményekről ettől függetlenül beszámolhatunk. A megyei hatáskörű alapítvány elsősorban Tolnán tevékenykedett. Évi 1,5–2 milliós forgalmuk volt, összesen

16 millió forintot költöttek az itteni temetők szépítésére. Támogatást elsősorban a Tolnáról elszármazottaktól kaptak, belföldről is, külföldről is. Rendbe hozták a német katonasírokat, az I. világháborús zsidó sírokat, kialakították a ferencesek emlékművét, és új urnafülkéket létesítettek.

Az alapítvány további tevékenysége egyelőre bizonytalan.

Tolna Megyei Temetőiért Alapítvány

Szakálos Mihály
(volt) kuratóriumi elnök
74/457-016

Mozgássérült Egyesület

Megyei egyesület, melynek Szekszárdon található a központi irodája a Dózsa Gy. u. 1. sz. alatt, 1984 óta a megyei elnök Schaffler Ádám. A tolnai egyesület 1984-ben alakult meg, helyileg a Civil Házban (Zeneiskola udvara) működnek, minden kedden délután két órától négy óráig lehet felkeresni. 1999. márciusa óta Pászler Vendelné, Éva fogadja azokat az embereket, akik segítségre vagy tanácsra szorulnak. A mozgássérültek létszáma az utóbbi években igen csak megnövekedett, mondhatjuk a duplájára nőtt, jelenleg 536 fő (Tolna és Mözs). Úgy tűnik, hogy évek óta folyamatosan nő a fogyatékkal élő, beteg emberek száma.

– A mozgásszervi betegségek körébe tartoznak a gerincbetegségek, agyi infarktuson átesett emberek, izomsorvadásban szenvedők, láb-, csípő-, ízületi betegségek, amputált

végtag (kéz-láb) – mondja Pászler Éva. – Természetesen ahány ember, annyi „ügy”, minden kérelemhez több oldalas nyomtatványt kell kitölteni, a legtöbben főként ebben igénylik a segítségemet.

Az éves tagdíj jelenleg 1000 forint. A tagsági igazolvány felmutatásával például Harkányba kedvezményes áron tudnak belépni a fürdőbe.

Néhány adat a tavalyi évben, amikor sikerrel jártunk: 2006-ban akadálymentesítésre 68 fő kapott 150 ezer Ft-ot, méltányossági nyugdíjmelésre 12 főt terjesztettek elő, fogyatékosági járadékra 6 főt. Telefon-hozzárulást 7 fő kapott, ezt abban az esetben lehet adni, ha az illető 100%-os rokkant, vagy fogyatékos járadékban részesül.

Pászler Vendelné
Tolna, Mikszáth u. 10.
441-693

A Jövő Ifjúságáért Alapítvány

A Jövő Ifjúságáért Alapítvány 1996-ban alakult. Létrehozása szülői felajánlásnak köszönhető: ötvenezer forint

alaptőkével kezdte meg működését a szervezet. Kezdetben az akkori II. iskola és a VI. óvoda céljainak megvalósítá-

sát segítette az alapítvány. Néhány év múlva, az Általános Nevelési Központ megalakulása után a többi óvoda és a műzsi iskola is csatlakozhatott a szervezethez.

Később a műzsi iskola és más óvodák is létrehoztak saját alapítványt. Jelenleg a Wosinsky iskolán kívül a Pity-pang, az Aprajafalva és a Gesztenyészert óvoda tartozik a szervezethez.

Az alapítvány jelenleg szinte kizárólag a személyi jövedelemadó 1 százalékának felajánlásaiból gazdálkodik. A befolyó összeget, évente több százezer forintot az egyes in-

tézmények gyermeklétszámával arányosan osztják szét.

A támogatást az adott iskolába, óvodákba járó gyerekek szabadidős tevékenységére fordítják. Az óvodákban ez főként udvari játékok beszerzését jelenti.

Az iskolákban ezen pénzekből segítik a diáksportot, a szakköri munkát, a diákönkormányzati programok megrendezését, az informatikai eszközök fejlesztését. A kiemelkedő tanulók jutalomkirándulásaihoz is hozzájárul az alapítvány.

Elnök: *Ezerné dr. Huber Éva*
Munkahelyi telefon: 540-800

Műzsi Bartók Béla Női Kar

A kórus 1972-ben alakult 20 fővel Schmidt József vezetésével. Az idén 35 éves kórus Tolna város kulturális életének meghatározó szereplője és a

Bodegraven). Európa számos országában járt a kórus képviselve a magyar kóruskultúrát.

A 35 év alatt a kórus elért

megyei, országos amatőr kórusmozgalom elismert, számon tartott szereplője. A próbák hétfőn este 7–9-ig tartanak, szereplések előtt hetente kétszer is összejön a tagság. A kórus részt vesz minden helyi rendezvényen, melyre felkérést kap, ez évente 6–8 alkalmat jelent. Rendszeres résztvevője a megyei és az országos kórustalálkozóknak, ahol számos sikert ért.

Több hazai kórusossal tart kapcsolatot (Liszt Ferenc Pedagógus Kórus, Paksi Vegyeskar). Jelentős szerepet vállal a testvérvárosi kapcsolatok ápolásában. (Stutensee,

minden olyan eredményt, amelyet egy viszonylag kis település amatőr kórusa elérhet. Többszörös aranyminősítést, országos és megyei találkozóknak különdíját, miniszteri kitüntetést, a Tolna Városért-díjat. A kórus szakmai segítője és zongorakísérője Thész László, és Lányi Péter volt, jelenleg pedig Elmauer József a bonyhádi zeneiskola igazgatója. A 35 év szakmai sikerei mellett felbecsülhetetlen érték az emberi, baráti, kapcsolatok, a jó közösség kialakulása az évtizedek során.

A kórus vezetője
Scmidt Józsefné

„Tolnai Tudásért” Közalapítvány

Az alapítvány 2003-ban jött létre Tolna Város Önkormányzata, és a Német Kisebbségi Önkormányzat együtt működésével a céllal, hogy segítséget nyújtson a városban élő kiemelkedően jó tanulmányi eredményeket elérő, vagy hátrányos helyzetük miatt továbbtanulásukban akadályozott tanulóknak.

Az alapítvány által meghirdetett pályázatok évről évre népszerűbbek a felsőoktatási intézményekben tanuló tolnai diákok számára, hiszen egyre több az elbírálható anyag. A pályázatokat egy pontozási rendszer alapján bírálja el az öttagú kuratórium, amelyben szociális támogatás esetén figyelembe veszik a pályázó és

családjának szociális helyzetét, illetve a tanulmányi eredményeket. 2006-ban 76 diák kapott ösztöndíjat 52-en tanulmányi eredményük, 24-en pedig szociális helyzetük alapján.

Az alapítvány anyagi gondjai miatt keresi a megoldást a források bővítésére felhívás és nyílt levél formájában. Az év végén egy adományozó – Tóth János – jóvoltából 400 000 Ft érkezett a számlára, 2007 márciusában pedig Saramó Sándor ajánlotta fel a Tolna Városért-díjjal járó pénzjutalmat.

Az alapítvány székhelye:
Tolna, Hősök tere 1.

A kuratórium elnöke
Szabolcskáné Szentes Ilona

Tolnai Nyugdíjas Egészségvédő Klub

Megalakulásuk időpontja 2003. március 9-re tehető, azóta működnek önálló civil szervezetként. Előéletük jóval hosszabb időre nyúlik vissza, mivel már 1998-tól tevékenykedtek vöröskeresztes klubként. Mondhatni csak a nevük változott, a taglétszám és az összetétel ma is ugyanaz, mint régen.

– Jelenleg 50–60 fős (naponta változik) tagsággal havonta egyszer tartjuk összejövetelünket – mondja Link Ferencné Rózsika, a klub vezetője. Majd hozzát teszi – nevezhetjük akár teadélutánnak is, hiszen a tea, süti, fehér asztal melletti beszélgetés, receptcsere elmaradhatatlan. Rendszeresen megünnepeljük a névnapokat, nőnapot, mikulást és karácsonyt.

Alkalmanként apró ajándékokkal lepjük meg egymást. Természetesen a közös főzések (többszörre halászlé, pörkölt) és evészet sem maradhat el a jó társasági életből.

Pótszilvesztert is tartunk élő zenével, vidám előadással. Részt veszünk kirándulásokon. Évek óta hagyományá vált már, hogy részt veszünk a majális halászléfőző versenyen, remek hangulatban szokott eltelni a nap. Segítői vagyunk, szintén évek óta az Elszármazottak Találkozójának, fogadjuk az odaérkező vendégeket. A kezdetektől végigasszisztáljuk az Egészség Hónap rendezvényeit. Karácsony táján pedig felkeressük a város legszegényebb embereit (30–40 fő), akiknek élelmiszercsomagot állítunk össze és összegyűjtünk használt ruhát, cipőt, ágyneműt. Munkánkat szponzorok segítik minden évben.

Elérhetőségük:

Minden hónap első szerdáján a tolnai Művelődési Központban (Bajcsy-Zsilinszky u. 126.)
Vezetőjük: Link Ferencné
tel.: 440-354

Vöröskereszt Tolnai Alapszervezete

A tolnai szervezet hosszú múltra tekint vissza, hiszen majdnem százéves. Akinek a nevét illik megemlítenünk, az Czakó Jánosné, mivel az ő áldásos tevékenységére még sokan emlékeznek. A 70–80-as években töltötte be az elnöki posztot. 1995-ben teljesen újjáalakult a szervezet és folytatták humanitárius segítő munkájukat. Elnökké Dr. Vecsei Albertet, titkárrá Tófalusi Józsefnét választották, ebben az időszakban a piactéren működtek elég méltatlan körülmények között.

2002 óta az elnöki tisztséget Dr. Erdősi József tölti be. Legfontosabb feladatuk ma is segítségnyújtás a véradás lebonyolításában. Egy évben két véradónapot szerveznek, (tavasszal és ősszel) ahol az ÁNTSZ munkatársaival, szakembereivel közösen segídenek.

Alkalmanként 110–130 személy jelenik meg, a kiszűrés

után 100–110 főtől vesznek vért. A tolnai alapszervezet létszáma az utóbbi néhány évben csökkent, aminek oka a tagdíj oly mértékű megemelkedése, amit már a többnyire nyugdíjas tagtársak nem tudnak kifizetni. A valamikori 800–1000 fő helyett jelenleg 230 főt (akik tagdíjat is fizetnek) tartanak nyilván. Egyébként van egy 25–30 főből álló igen lelkes, tevékeny mag a csoportban, akikre mindig lehet számítani, például rendszeresen segítenek már jó tíz éve az Egészség Hónap rendezvényein.

A tolnai Vöröskereszt Alapszervezet működési helye, ahol bárki megtalálhatja őket, és ahol az adománygyűjtés, adományosztás egész évben folyik:

Tolna, Deák F. u. 27. sz.
(Keszjár-féle ház)

Telefon: dr. Erdősi József elnök: 30/852-089; Varga Zoltán titkár: 30/360-6300

A Tolna-Mözsi Lovas Egyesület

2001 november 23-án alakult 23 taggal, ma 74-en vannak. A 74 tagnak körülbelül 130 lóva van, amely szám némiképp félrevezető lenne, ha nem tennék mindjárt hozzá,

hogy noha a tagság javarésze csak egy-két, esetleg három lóva van, de van egy lótenyésztő egyesületi tagtársuk is – Lukács Ernő – aki Tolna-szigeti birtokán egymaga

70 lovat tart. Ezzel kapcsolatban megjegyezhető, hogy az ő arab lovakat tartó törzstenyésztete, ebben a formában, a második legjelentősebb az országban.

Leggyakoribb tartott fajták a Kisbéri félvér, a Nóniusz, az Arab, a Magyar félvér, de vannak tartott különlegességek is, mint például a mokány kis norvég munkalovak, a Fjordok. Az egyesület célja a ló-sport népszerűsítése, és a lovak megszerettetése. Reprezentatív megjelenésükkel ott vannak csaknem minden helybéli rendezvényen. Fogathajtó versenyekre 11 fogatot tudnak kiállítani, amelyek közül 6 fogat rendelkezik országos startszámmal, a többiek, egyszerűbb, egynapos, meghívásos versenyeken vehetnek részt. Az előző, komolyabb kategóriában is van már néhány II., III., IV., és V. helyük, a meghívásos verse-

nyeken azonban már nem egyszer felállhattak a dobogó legtetejére is. A 74 tag, nagyjából 500 kupát mondhat a magáénak.

Fejlődésüket lendületben lévőnek érzik, számos tervük között szerepel egy stabil maratoni pálya felépítése – ehhez most vettek bérbe az egyháztól húsz évre egy jelentős területet – de terveik közt szerepel a lovaglás és lovagoltatás felfuttatása is, amihez majd lovaglópálya is épül.

Az egyesület elnöke *Macsek József*, titkára *Acsádi Brigitta*, gazdasági vezetője *Drobnyi Tivadar*, felügyelő bizottságának elnöke *Ífjú Cseh László*.

Az elnököt egyesületi ügyben, személyesen a mözsi *Szent István utca 122.* szám alatt lehet megtalálni, telefonon pedig a 30/913-89-79-es számon lehet elérni.

Tolna-Mözsi Székelyek Baráti Köre

Nemsokára jubilálnak, mivel 18 évvel ezelőtt alakultak meg 1989-ben. A kezdetektől a mind mai napig *Bálint Ambrusné*, Piroska a kör vezetője. Havonta egyszer találkoznak a mözsi művelődési házban vasárnap délután 15 órától.

A majd két évtizedes időszak alatt számtalan rendezvényük volt. Programjaikat legtöbbször évfordulók alkalmából, nemzetközi regionális nagyrendezvényekhez kötve szervezték és szervezik. Számtalan helyen bemutatták már a Dunántúl néptáncait és az őseiktől megtanult hétfélés táncot.

Többször vettek részt Regionális Székely Találkozó, megemlékeztek Tamási Áron születésének 100 éves évfordulójáról (1997).

1999-ben tízéves jubileumi

évfordulójuk alkalmából nemzetközi regionális nagyrendezvényen újították meg a nemzetek közötti kulturális együttműködést.

2000-ben kapcsolódtak a millenniumi ünnepsorozathoz, felelevenítve az erdélyi népszokásokat. Évente megrendezik a székelybált. Törekvéseik, minél több emberrel megismertetni Erdély csodálatos tájait, néphagyományait és kultúráját.

Néptáncsoportjuk, mely igen magas színvonalon nyújt művészi teljesítményt, jelenleg 14 fős és vezetője *Szász Levente*.

Továbbra is várják maguk közé azokat a fiatalokat, akik szeretik a néptáncot, népzene-

Magyar Porphyria Egyesület

A porphyria, amit bíborbajnak is neveznek, a vérfesték képzésben szereplő enzimek csökkent működése következtében alakul ki. Öröklődő és igen nehéz felismerni, mivel a tünetek egy sor másik betegségre is jellemzőek. Magyarországon kb. 450 porphyriás beteget diagnosztizáltak. A betegek és a betegség-hordozók igazolványt kapnak.

A Magyar Porphyria Egyesület elnöke Kovácsné Fűri Margit tolnai lakos, aki koordinálja a megyei és országos Porphyria Központtal az éves programokat és rendszeresen részt vesz időszaki kiadványuk, a Porphyria Híradó megjelenésében. Ez a kiadvány gondoskodik arról, hogy minden tagjuk friss információkhoz jusson. Közgyűlést évente tart-

nak. Rendszeresen elmennek a civilek találkozójára (Civil Majális), mivel a rendezvények lehetőséget teremtenek arra, hogy felvilágosító munkát végezzenek, és segítő partnereket találjanak. Ott voltak az Első Nemzetközi Porphyriás Találkozón Rómában. Idén eljutottak a Szépművészeti Múzeumba a Van Gogh-kiállításra, aki szintén ezzel a betegséggel küszködött. Júniusban Soltvadkerten jártak a 3. Országos Porphyriás Találkozón. Tavaly októberben egy bensőséges hangulatú jótékonyági koncertet rendeztek a Kormorán Memory Band közreműködésével.

*Kovácsné Fűri Margit
Tolna Bercsényi u. 24.
440-861, 30/474-25-53*

Forgató

Néptánc Együttes

Hivatalos bejegyzésre 2005 őszén került sor, miután a táncsoport levált a Tolna-Mözsői Székely Baráti Körétől.

Az egyesület elnöke Márkus László, titkára Rikker Anita, elnökségi tag pedig Cseh Tibor. A felnőtt csoportban táncolók létszáma 20 fő körül mozog (13-40 évesek), az utánpótlás csoport Fácánkertben működik 17 fővel.

Összejöveteleiket hetente kétszer péntek és vasárnapi napokon tartják a Lehel utcai sportcsarnokban, illetve a Penny mögötti kis tornateremben.

Céljuk a népi kultúra, a magyar népművészet, néptánc megismerése és megismertetése az emberekkel, az ifjúság összefogása, programok, rendezvények szervezése és lebonyolítása, a hátrányos helyzetű fiatalok számára értelmes szabadidő eltöltés feltételeinek megteremtése. Szí-

vesen mennek bárhova, ha meghívást kapnak.

Már partnerkapcsolatokat is kialakítottak több magyarországi és külföldi néptáncsoporttal. A szakmai munkát ifj. Varga János kakasdi koreográfus, néptáncpedagógus felügyeli.

A 2007-es évben számtalan programot terveznek, néhányat ízelítőül: sátorhelyi, gátéri fellépés, Létra Fesztivál Vácrátót, Falunap Sátorhely, Minősítő Fesztivál Balatonbénye, Ősüködsi Táncbör, Falunap Kismányok, Szászcsávas Néptánc Tábor (Erdély), a Barti Néptáncsoport (Szlovákia) fogadása, Szüreti Multság Fácánkert, majd év végén Kodály Zoltán gyűjtéseinek tükrében advent-váró, ünnepváró nagyműsort adnak.

*Elérhetőségük:
Telefon: 06-20-950-3529
Rikker Anita
titkár, csoportvezető*

Értékcentrikusan gondolkodó nyugdíjasok

A szegények sorsát jobbá tenni, a természet, a kultúra értékeit megismerni, megőrizni, együttműködni a jóakarátú emberekkel, szervezetekkel. Ez az Országos Nyugdíjas Polgári Egyesület (ONYPE) Tolnai szervezetének célja.

A város legfiatalabb nyugdíjas egyesülete 2002-ben alakult. Hangsúlyozzák politika-mentességüket; bárki beléphet, aki alapelveikkal egyetért. Jelenleg 53 városban van jelen az ONYPE, Tolnán mintegy hatvan tagot számlálnak. Szoros kapcsolatot építettek ki a szekszárdi, kalocsai és bajai társszervezettel. Kölcsönös látogatásaik során városismertető sétákon vesznek részt, kiállításokat, hangversenyeket, színházi előadásokat néznek meg. De helyben,

Tolnán is együttműködnek más civil szervezetekkel, elsősorban a Keresztény Értelmiségiek Szövetségével. Velük már több éve szerveznek közös karácsonyi jótékonyági hangversenyt, a város szegény sorsú gyermekeinek megsegítésére.

Az elnök, Kis Zoltán szorgalmazza a művészeti és az ismeretterjesztő előadások szervezését is. Elengedhetetlenül fontosnak tartja a hagyományok ápolását, azt, hogy a nyugdíjasok e téren is adják tovább tudásukat, ismereteiket a következő nemzedéknek.

*Országos Nyugdíjas Polgári Egyesület Tolnai Szervezete
Kis Zoltán elnök
74/442-398*

A jótékonyági koncert bevételeiből vásárolt ajándékcsomagokat Kis Zoltán adta át a gyerekeknek

Civil Voks Egyesület Tolnai Szervezete

A Civil Voks Egyesület 2004-ben országosan 114 településen alakult meg, köztük Tolnán is. Működése kiterjed az egész ország területére, de minden település a saját programja szerint dolgozik.

Tevékenységünkkel segíté-

ni kívánjuk a képviselők és a civil társadalom közötti párbeszéd folyamatosságát. A Civil Voks Egyesület elsősorban a civil társadalom támogatását tekinti céljának, alapvetően szociális, kulturális céllal alakult meg.

Néhány példa a tolnai szervezet tevékenységéről, a teljesség igénye nélkül.

2004-ben húsz rászorult számára étel- és italcsomagot adtunk át és ruhagyűjtést szerveztünk számukra. 2005-ben budapesti kirándulást szerveztünk egy nyugdíjas csoport számára. Öt gyermeket segítettünk hozzá, hogy eljusson a parlamenti karácsonyra. Ugyancsak öt rászoruló gyermek számára tudtunk lehetőséget biztosítani zánkai táborozásra.

Tavaly uzoni gyerekek baltanszepezi táborozásához biztosítottunk zsebpénzt. Ötven gyermek részére szerveztünk Télapó ünnepséget. Helyi vállalkozók segítségével két játszótérrel újítottunk fel.

Időszakos közéleti lapot jelentetünk meg. Az önkormányzati választásokon részt vettünk, két képviselőnk bejutott a testületbe.

Az egyesület elnöke

Reiter Antalné

Tel: 30/9161116

Email: reitert@t-online.hu

Tolnai Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat (TÉGY)

A TÉGY 1998-ban alakult meg azzal a céllal, hogy összefogja a városban élő vagy tanuló fiatalokat, diákokat. Két évre választják a gyermekpolgármestereket és a 8 fős vezetőséget 2006 márciusától Domokos János mözsi fiatalember, a Sztárai Mihály gimnázium tanulója került a Tégy élére. A Művelődési Központban kapott egy kis irodát, ahol csütörtökönként 15 órától megtalálható a képviselőivel.

– Sok jól sikerült programot szerveztünk az elmúlt évben – mondja Domokos János. – Egy remekül sikerült választási bulival kezdtük, amit fánksütő versennyel és fánkevesel kötöttünk össze. Áprilisban tartottunk egy ismerkedési partit. A TÉGY fennállása óta szervezi a Művelődési Központ udvarán a Gyermeknapot, Augusztusban rajzpá-

lyázatot írtunk ki „Ilyen játszótér szeretnénk” és „Tolna 111 év múlva” címmel, melyet Straubinger Ferenc (művész tanár) segítségével értékeltünk és jutalmaztunk. Földünkért Világnapja alkalmából a város óvodáinak udvarán egy-egy facsemetét ültettünk el. Évek óta tartunk Halloween-partyt és végzünk Télapó szolgálatot. Decemberben tartottunk közmegehallgatást, amire sajnos nem jöttek el a fiatalok.

Mindvégig segítette munkánkat a művelődési ház vezetője és Vajda Teréz művelődésszervező. Szerettem volna több ismeretterjesztő előadást szervezni, de a gyerekek nem igazán vevők erre a műfajra.

Támogatóik: Ajándékkuckó, Játék sarok, Széplak, Papírbolt (Pfundtnerné és társa), Rossmann

Zafir Alapítvány

A Zafir Alapítványt 2002-ben hozták létre. Közhasznú szervezet, amely tolnai székhelyen, önálló épületben működik.

Átfogó célja a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének javítása. Az elmúlt éveken több eu-

rópai uniós, illetve hazai támogatású pályázati programot valósítottak meg eredményesen. A programok főként a munkanélküliek szükségletei köré szerveződnek és az alábbi szolgáltatásokat nyújtják: munkaerő-piaci tanácsadás, munkaközvetítés, képzések,

tréningek, szociális tevékenység. Az Alapítvány működteti a JÁTÉK-Várat, ahol barátságos környezetben biztosítjuk a gyermekfelügyeletet.

Jelenleg a Zafir Alapítvány a nők támogatása céljából két, ingyenes programot is folytat. Az egyikben gyes-ről visszatérő nők vesznek részt non-profit ügyintéző képzésen.

A vállalkozó nőknek, illetve vállalkozás indítását tervező nőknek szerveztünk képzést, amely által készségeiket fej-

lesztjük, továbbá az együttműködést és hálózatépítést segítjük elő.

Az alapítvány állandó szolgáltatásként pályázatírási és projekttervezési tanácsadást is nyújt non-profit és a magánszektor képviselői részére egyaránt.

A kuratórium elnöke:

Erneszt Melinda

Cím: 7130 Tolna, Bercsényi

u. 31. Tel./fax: 06-74-540-739

www.zafiralapitvany.hu

E-mail: zafir@tolna.net

Tolnai Nyugdíjas Szabadidő Klub

A szabadidő klub 1987-ben alakult pár fővel, azóta 116-ra nőtt a létszámuk. A tagság főként tolnai és mözsi, de akadnak környékbeliek is szép számmal.

Minden hónapban kéthetente (hétfőn) találkoznak a tolnai Művelődési Központban 16 órakor. Vezetőjük a kezdetektől Pálfi Rezsőné, Kati. Négy vezetőségi taggal szépen összedolgoznak. Közösen szokták összeállítani az éves programot. Vannak visszatérő, évente ismétlődő rendezvényeik. A hagyományok ápolásában élen járnak, mivel több, mint tíz éve szerveznek arató felvonulást kenyérszenteléssel egybekötve. A majálison számtalan alkalommal felléptek dalaikkal a vízi színpadon. Évről évre

megtartják jelmezes farsangi báljukat, nőnapot, férfinapot, névnapokat és köszöntik a 80 éves tagokat. A piros betűs ünnepeket együtt szokták megünnepelni, így karácsonyt, pótszilvesztert. Minden évben gyertyagyűjtással emlékeznek meg elhunyt társaikról. Alkalmanként előadót hívnak egy-egy korosztályukat érintő témában. Évek óta van külön énekkaruk és népdalkörük, Schmidt Józsefné vezetésével. Minden évben kirándulnak a környékbeli fürdőhelyekre vagy városokba. Tagdíjból és a Polgármesteri Hivatal által megítélt pályázati összegből működnek.

Pálfi Rezsőné

Tolna, Deák F. u. 75/4.

442-561; 497-095

A Fusz János Zeneiskola Zeneművészeti Alapítványa

Az iskola 1997-ben vette fel Fusz János tolnai születésű zeneszerző nevét, aki a XIX. századi magyar zene meghatározó egyénisége volt. Az intézmény legfőbb célja, hogy maradandó élményeket adva a zenét érteni és élvezni tudó, boldog gyermekeket neveljen. A hangszeres tudást a növendékek zenekarokban együttesekben kamatoztatják így az

együtt muzsikálás mint legfontosabb pedagógiai cél is megvalósul. Minden nyáron zenei táborban vehetnek részt a gyerekek. Külföldi zeneiskolákkal is tart kapcsolatot az iskola (Reichenbach, Bodegraven). Tolna város kulturális életében is aktívan részt vesz. Állandó rendezvények: Tolna Megyei Négykezes Találkozó, Tolna Megyei Fuvolás Találkozó

zó, Fusz János Emlékhangverseny, karácsonyi koncert, „Város Napja” záróhangverseny, minden hónap első hétfőjén nyilvános növendékhangverseny. Tanszakok: zongora, gitár, ütőhangszer, fuvola, trombita, furulya, klarinét, szaxofon, tenor, tuba, szolfézs, zeneirodalom, kamarazene, kórus.

Az iskola civil szervezetként

működő alapítványát, a Fusz János Zeneművészeti Alapítványt azzal a céllal hozta létre, hogy támogassa a diákok versenyeken való részvételét, és lehetővé tegye a zeneiskolai hangszerek javítását, karbantartását, pótlását.

*Az alapítvány székhelye:
Tolna, Festetics utca. 131.
Elnöke: Fricz Józsefné*

rekről van szó, javarészt termál és gyógyfürdőket vesznek célba. A már említett tánc és színjátszó körön kívül, téli délutánokon kártya klub is működik.

diik. Az egyesületnek több, 90 éven felüli aktív tagja van.

A Mözsi Nyugdíjas Klub a 440-463-as telefonszámon érhető el.

Mözsi Nyugdíjas Klub

Ha valaki azt kérdezné, hogy melyik Mözs legjelentősebb civil szervezete, akkor azt kéne válaszolni, hogy minden bizonnyal és több szempontból is a Mözsi Nyugdíjas Klub. Hogy miért? Mert ez a legrégebbi, a legtöbb tagot számláló, és a település életét a legtöbb szállal át és átszövő szervezet, amit az is mutat, hogy saját kebelén belül még két olyan fiókszervezetet is fenntart, mit a nyugdíjas tánc csoport, és a nyugdíjas színjátszó kör.

A mözsi nyugdíjas klub épp harminc éve, 1977. január 10-én alakult, akkor 20 taggal. Ma 165-en vannak, és az elmúlt évtizedek alatt bebizonyították, hogy az átrendeződő falu és családszerkezet életében olyan tartalmakat voltak képesek hozni, amelyek a kulturált szabadidő töltésén túl valódi közösségi élményt is nyújtanak. Az egyesületnek eddig négy nagy formátumú elnöke volt. Alapító elnökként Forrai Józsefre emlékeznek, akit Bánai János illetve Rovacsek

Gyula követtek, csaknem egy évtizednyi elnökséggel, jelenleg pedig Kvanduk András vezeti klubot.

Ezalatt az idő alatt alakult ki az a mára már hagyományosnak mondható működési rend, amit úgymond „csak” működtetni kell. A klub szervezetségét mutatja, hogy külön utcafelelősök közvetítenek a tagság és a vezetőség között.

Az egyesület céljai közt szerepel az ismeretterjesztés és művelődés, kertészeti és borszerzési szakmai együttlét, borsversenyek rendezése, és a pihenés, felüdülés és szórakozás sok-sok lehetőségének felderítése és kihasználása. Hagyományosak a nyugdíjas bálók, amelyeket hol műsorral, hol mulatsággal egybekötve tartanak, évente négy alkalommal. Ezek egyike-másika vacsorás rendezvény is, amely alkalmakkor nem ritka eset, hogy 130–140 emberre terítnek. Rendszeresek a kirándulások, amelyek, lévén, hogy többségében nehéz munkában megfáradt embe-

Az Egészségünkért Tolna I. Alapítványt 1992-ben alapították, 2000-től közhasznú alapítványként működik. Céljai között szerepel a 6–14 éves korosztály szellemi és fizikai fejlődésének elősegítése; az egészségmegőrző programok, a preventív gondolkodás, a mentálhigiénés szemléletmód; a tehervállaló életvezetés, a külföldi cserekapcsolatok és az oktatási tevékenység támogatása.

Az alapítvány az eddigiekben természetvédelmi és egészség táborokat, minden évben juniálist szervezett. Drogprevenációs programot indított. Az alapítvány támogatásával a Széchenyi iskolába kétszáz darab tartásjavító székelt vásároltak. Színházlátogató-

tásokat szerveztek, közreműködtek a külföldi cserekapcsolatok szervezésében, támogatásában. A városi Egészség Hónap rendezvényein minden évben képviseltette magát az alapítvány. Játsszóházak szervezéséből is kivette a részét. A Nemzeti Civil Alapprogramtól elnyert pályázati támogatások révén támogatta a polgári iskolai jubileumát, fénymásolót, számítógépet, nyomtatót vásárolt.

Az alapítvány a céloknak megfelelően folytatni szeretné a munkáját.

Cím: Tolna, Kossuth L. u. 6.

Adószám: 19232465-1-17

Számlaszám:

11746108-20015659

A kuratórium elnöke:

Pástiné Szentendrei Mária

Martinek József Képzőművészeti Alapítvány

Az alapítvány idén jubilál, mivel tíz évvel ezelőtt 1997-ben jött létre Martinek József festőművész emlékének tiszteletére. Özvegye, Magdi néni ötlete nyomán jött létre az alapítvány. Mely a házaspár tulajdonában lévő Dombori üdülő eladásából, annak kamataiból működik. Ezen kívül évente pályáznak – mondja Imre Ágnes kuratóriumi tag – országos, megyei és helyi szinten, többnyire sikerrel is járnak.

Céljuk mindenekelőtt a tehetséges gyerekek segítése, elismerése, valamint jutalmazása. A gyerekek munkáiból egyébként minden évben rendeznek kiállítást, egy-két alkalommal, melyet a kuratórium elnöke Végh András, tolnai származású, Budapesten élő festőművész zsűriz.

Tíz évvel ezelőtt ugyanis egy

háromtagú kuratórium jött létre, melynek tagjai Végh András, Jaksáné Kiss Éva és Imre Ágnes. A kiállításokon természetesen a város összes iskolája részt vesz, vagy a Művelődési Központban, vagy a Széchenyi iskolában szokták megrendezni. A legsikerültebb „alkotásokat” rendszeresen elküldik megyei kiállításra is.

Az alapítványnak két szakköre is van, egyik a városé, melynek vezetője Werseghy Ferenc keramikus, a másik a Széchenyi Általános Iskolában működő rajzsakkör, melyet Imre Ágnes tanárnő vezet, aki elmondta, hogy évek óta szinte ugyanazok a gyerekek, mintegy 15–20 fő jár rendszeresen a sakkörre.

Imre Ágnes

Tolna Kossuth L. u. 6.

440-201

Kulturális és sportrendezvényeket támogatnak

Több alapítványa van a városnak, s szó van arról, hogy esetleg összevonják őket. Ez ellen nem tiltakozna Palotás Lajos, a Tolna Kultúrájáért és Sportjáért Alapítvány kuratóriumának elnöke. Szerinte is sok az átfedés – közös célok, közös feladatok –, ésszerű lenne a fúzió.

Ez a közalapítvány 2004-ben jött létre. A kuratórium tagjai: Barináné Ritt Gabriella, Beregi Károly, Lovas Ferenc, dr. Nádori László, Rózsa László és Ványi Gyula. Lehetősé-

geikhez mérten támogatják a kulturális és sportrendezvényeket, legutóbb a vb idején rendezett road show-t és a nyári fesztivált szponzorálták. Alaptőkéjük ötszázezer forint, ám nemcsak ebből gazdálkodnak. A rendezvényekhez vállalkozóktól kérnek kisebb-nagyobb támogatási összegeket.

Tolna Kultúrájáért és Sportjáért Alapítvány
Palotás Lajos
kuratóriumi elnök
74/440-122

igény szerint van fogadóóra a Civil Házban.

Levelezési címük Tolna, Madách utca 38/1., az egyesületi ügyben hívható telefonszám pedig 442-202. Az egyesület

öt fős vezetőségében Tóth Gizella mellett még helyet foglal Kenessei Istvánné elnökhelyettes, Rogács Józsefné, Szilák Mihályné és Heitzmann Jánosné.

Tolnai Városvédő Egyesület

A Tolnai Városvédő Egyesület 1998-ban alakult azzal a céllal, hogy településünk múltját kutassa, azt bemutassa, gondozza. Az egyesületet Freund György vezeti, Sipos Judit helyettesével és Steinbach Ferenc titkárral.

Tagjainak száma 25 fő.

A szervezet tevékenységéhez szükséges pénzt tagdíjból, pályázatokból, SZJA 1 százalékból, cégek támogatásából gyűjtjük össze.

Egy másik módszer a tagok díjtalan munkavégzése, melynek során ismét felállított a Tompa utcában a Zrínyi utcával szembeni kereszt, elkészült a volt polgári iskola bejárata melletti emléktábla, megújult a Wosinsky szülőházat megőrzítő emléktábla.

Egyesületi tagnak köszönhető a volt Selyemgyárban ta-

lálható emlékszoba tárgyainak védetté nyilváníttása, a Selyemgyár bejáratánál elhelyezett emléktábla, valamint a tűzoltó szertár falán elhelyezett emléktábla.

Az egyesületen belüli szellemi tevékenységet bizonyítja Tolna összes köztéri szobrának, emléktáblájának összeírása és minden szobor esetében szakszerű ismertető elkészítése.

Összeállt és az interneten megtalálható az anyag Bezerédj Pál tevékenységéről és a Selyemgyár történetéről is.

Az egyesület tagjai és vezetősége a jövőben is Tolna múltjának feltárásával kíván foglalkozni.

Cím:

Tolna Bajcsy-Zsilinszky u. 126.
Tel: 443-771.

Tolna Városi Nyugdíjas Érdekszövetség

A város legnagyobb civil szervezeteinek egyike. 1992-ben alakult nagyjából 200 taggal, ma közel 900-an vannak.

Az érdekszövetség „önálló jogi személyként, közhasznú szervezatként, alapszabállyal, képvisellel elkülönített, gazdálkodással rendelkező szervezet”, amelynek célja összefogni, segíteni és képviselni azt a társadalmi réteget – az időseket – akiknek tábora gyakran önhibáján kívül válnak a legkiszolgáltatottabb helyzetbe. Tevékenységük több irányú, amelyben az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, szociális munka, családsegítés és időskorúak ápolása a legfontosabbak. Alapító elnökük Kenessei Istvánné volt, akit hosszú évekre Széles Mártonné követett és akiket most – 2006-tól – Tóth Gizella váltott fel.

Munkájuk és eredményeik végig kísérik a város legújabb kori krónikáját, érdekérvényesítő képességükkel pedig valamennyi, azóta a város élére került képviselőtestületnek számolnia kellett. Eredményeiket felsoroló beszámolójuk messze meghaladná e melléklet kereteit, így közülük csak néhány.

A nyugdíjas érdekszövetség

ötlete által fogant meg az azóta felépült Idősek Otthona, és a Civil Ház. Ők kezdeményezték a második világháborús emlékmű felállítását, amelynek megvalósulása is főleg az ő felajánlásainak köszönheti létét. Az érdekszövetség felterjesztése alapján nyerte el a „Tolna Városért” Kitüntető címet Pirgi Elek, posztumusz Gacsály József és Bolvári Józsefné. A városi múzeumban lévő helytörténeti kiállítás jó része is az ő felajánlásaikkal létesült.

Rendezvényeik, találkozói, kirándulásaik hosszú sorát meg sem kíséreljük felsorolni, Pannonhalmától Ópusztaszerig, Kőszegtől Csíkszeredáig alig van vidék amerre ne jártak volna. De a hétköznapiak sodrában is meg vannak napi feladataik. Sok tagtársuknak intézték özvegyi, méltányossági nyugdíját, rendeztek üdülési csekket. Rendszeresen beteglátogatásaik és jótékonyági akcióik. Éves nagytalálkozójuk a városi nyugdíjas nap, amely alkalommal meg szokták tölteni a városi sportszarnokot. Eredményesen és gyakran adnak be pályázatokot.

Az egyesület fogadónapja a kedd, amikor reggel 9 órától

TOVÁBB Szabadidős Társaság

A TOVÁBB Szabadidős Társaság csirái a '80-as évek elején, a Földvári gimnáziumban fejlődtek ki.

Az akkori gimnazisták, Pámer Jakab pedagógus vezetésével sokat kirándultak, kerékpártúrákon vettek részt, és

életre szóló barátságok köttek közöttük. Az idő múlt, a társaság egyre bővülve, többékevésbé együtt maradt. A csapatból összeálló SPES együttes 1990. március 15-i rendezvényén határozta el, hogy egyesületté alakulnak.

A Tolna Városi Bringások és Barátaik Szabadidős Társaságnak jelenleg 37 tagja van, kb. ennyien vesznek részt vendégeként is programjaikon. És ott vannak még az időközben megszületett és cseperedő gyerekek is, közel harmincan.

Évenként ismétlődő programjaik között van az idén már 26. alkalommal megrendezett bringatúra (8–10 nap, 4–600 km); a kis-kör bringatúrák (családos, 1-2 napos, kb. 40 km); négy évszak – négy túra

(alvás turistaházban); családi hétvége (sátras kirándulás, 3-4 napos); szilveszteri futás; Mikulás-est; hetenkénti kosárcsécsek.

Az egyesületre a nyitottság jellemző, szívesen látnak programjaikon érdeklődőket, és ők is gyakran részt vesznek a városi civil rendezvények szervezésében.

Elnök: Pámer Jakab
Tel: 30/408-75-15
Honlap: <http://tovabb.fw.hu>

Tolnai Bélyeggyűjtő Kör

A Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége a településeken megalakuló bélyeggyűjtő köröket sorszámmal látta el. Így az 1958. augusztusában megalakuló tolnai kör a 465. számot kapta. Az alapító tagok közül ma már senki nem él.

A jelenlegi kör elnöke *Steinbach Ferenc*, aki az ifjúsági és cserefelelősi tisztséget is betölti, mivel a kör létszáma már igen alacsony. Titkár *Bajári Miklós*, pénztáros *Szűcs István*, az ellenőr *Jakab Sándor*. A kör felnőtt létszáma 30 fő, az ifjúságiaké 18. Az 1960–70-es években a felnőtt létszám 100 feletti, az ifjúsági 50 feletti volt.

A tolnai kör évtizedekkel ezelőtt több bélyegbemutatót rendezett. A kör 40. évforduló-

ján, 1998-ban volt az utolsó felnőtt bélyegbemutató, amely az országos vezetőségnek is megelégedésre szolgált. 2000-ben a gimnázium aulájában egy ifjúsági bemutatót rendeztünk szintén szép sikerrel.

Minden bélyeg valamilyen ismeretet hordoz, ezért célszerű az iskolásoknak bélyeggel foglalkozniuk. Történelmi, művészeti, földrajzi és még sok más ismeret szerezhető a bélyegek révén. Mindezek ellenére a bélyegek iránti érdeklenség tapasztalható. A tolnai bélyeggyűjtők jövőre szeretnék megünnepelni megalakulásuk 50. évfordulóját egy szép bemutatóval.

Telefon: 440-660.

Tolnai Német Nemzetiségi Baráti Kör

A Tolnai Német Nemzetiségi Baráti Kör 1988. január 16-án alapította hat német származású lakos. Ma a szervezet létszáma ötvennégy fő. 1989. februárjában rendezték meg először az első tolnai sváb bált. Ez az esemény azóta is minden évben a farsang ki-

emelkedő eseménye. A baráti kör közreműködésével lett Tolna partnervárosa a németországi Stutensee, 1989-ben.

A társaság kórusa 1992-ben alakult és azóta is az ország sok településére viszi el Tolna város hírét. A kórus 2007. május 12-én a hőgyézi kórusmi-

nősítón ezüst fokozatú minősítést ért el.

A jelenlegi vezetés 1999-től irányítja a társaság életét. Azóta a kórus aktív résztvevője az augusztus 20-i kenyérszentelő misének. A németiség lakókörnyezetét bemutató állandó kiállítást 2000. augusztusában nyitották meg.

Az ország tizenegy településén működő német nemzetiségi klubbal ápolnak baráti kapcsolatot. A tolnai nyári fesztivál egy napján a baráti

kör már hét éve rendez nemzetiségi napot, ahol testvérklubjaik szolgáltatják a műsort.

Dr. Keresztes Pál paksi plébános segítségével és a német kórus közreműködésével 2003-tól, 59 év után negyedszázadonként újra tartanak német nyelvű misét a tolnai templomban.

A baráti kör vezetője:
Hoós Ernő
Telefon: 443-498

Tolnai Öregdiák Egyesület

A Tolnai Öregdiák Egyesület (TÖDE) 2002. október 15-én alakult. Az alapítók a tolnai Sztárai Mihály, illetve jogelődje, a Földvári Mihály Gimnázium volt diákjai, tanárai voltak. Az egyesület céljai és feladatai között van a gimnázium volt diákjai és tanárai összetartozásának erősítése, a barátság ápolása, egymás támogatása; az Alma Materhez fűződő kapcsolatok építése és fenntartása; az iskolai hagyományok ápolása; a gimnáziummal kapcsolatos tárgyi emlékek összegyűjtése és megőrzése; az iskola ünnepi rendezvényei szervezésében való közreműködés; osztály- és évfolyamtalálkozók, összejövetelek szervezésének segítése; a

gimnázium erkölcsi és anyagi segítése.

A TÖDE-nek jelenleg 135 rendes tagja van. Az egyesület elnöke *Ganczerné dr. Rausch Mária*, elnökhelyettese *Mohai András*, titkára *Tófalusiné Ádám Erzsébet*. Az egyesület eddigi főbb eredményei között van a gimnázium 50. évfordulójának méltó megünneplése (iskolatörténeti és művészeti kiállítás, évkönyv, kulturális est); Kisherceg-díj alapítása végzős diákok, öregdiákok, tanárok számára; emléktábla elhelyezése a gimnázium régi épületénél; állandó iskolatörténeti kiállítás létrehozása.

Cím:
Sztárai Mihály Gimnázium,
Tolna, Bajcsy-Zsilinszky u. 73.
Tel.: 440-388

A Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületének Tolnai Csoportja

A kutya az ember legősbibb barátja. A kutyatartás bizonyítottan az őskorra nyúlik vissza. Azóta azonban sokat változott és változik folyamatosan is a két- és négylábúak viszonya. Változik a kutyatartás mikéntje, módja, célja, ahogy változnak maguk a kutyafajták is.

A Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületének Tolnai Csoportja 1989-ben alakult. Mára 50 tagjuk van. Célja a korszerű kutyatartás kultúrájának a terjesztése és a kutyaki-

Egyesületi alkalmak, amik egyben a kutyaképzés alkalmai is, folyamatosan, egész évben zajlanak. Hétről hétre, minden kedden és szombaton a városi futballpálya melletti térségen találkoznak. A kutyaképzésen való részvételre az egyesületi tagság jogosít, plusz havi 500 forint kiképzési hozzájárulással. Ez a lehetőség minden helyben lakó gazdának adott Tolnán. A lelkiismeretesen járó kutyatartók kutyái, a képzés után – ha erre al-

kalmasság – minősítő vizsgát tehetnek.

Kérdésemre, hogy van-e dívat a kutyafajták tartásában, Kaizer János az egyesület elnöke válaszol.

Mindig is volt. A német juhászok eddigi magas fölénye, mintha mostanában hanyatlóban lenne, az újabban feljövőben levő kutyafajták közül talán elsősorban a Labradort és a

Biglit említhetném. Itt használok fel az alkalmat, hogy szeretettel invitáljam a lakosságot arra az országos munkakutya versenyre, amit „Tolna Kupa 2007” néven, 2007. augusztus 19-én, reggel 8 órakor tartunk a tolnai kiképzőpályán.

*Az egyesület elnöke
Kaizer János, akit egyesületi ügyben a 70/237-84-94-es telefonszámon lehet elérni.*

Tolnai Lövészklub

A Tolnai Lövészklub a rendszerváltás után alakult meg az egykori MHSZ, illetve a Technikai Tömegsport Klubok Szövetsége jogutódjaként. Hajdan ezen szervezetek tevékenysége a honvédelmi nevelés elősegítését szolgálta, később már nem ez volt a fő szempont. A lövészklub tagjai kezdetben kispuskás, légpuskás lövészeteken és modellezésben is rendszeresen kipróbálhatták magukat. Manapság a szervezet tevékenysége jobbra a légpuska lövészetre korlátozódik. Ennek az a fő oka, hogy kispuskás lövészetre a város környékén nemigen van lehetőség.

A jelenleg mintegy tizenöt-húsz fős létszámú klub tagjainak zöme fiatal, akik a nyári

szünet kivételével havonta két-három alkalommal gyakorolnak az Árpád utca 19. szám alatti ház udvarán. A klub nem versenyzőket nevel, a tagok kedvtelésből végzik ezt a foglalkozást, koncentrációt kívánó tevékenységet.

A klub célja jelenleg az életben maradás, aminek anyagi okai vannak. Maga a lövészet finanszírozása nem okoz gondot, hiszen a légpuskák rendelkezésre állnak és a lőszer sem túl drága. Az anyagi problémákat a klub Szekszárdi utcai helyiségének fenntartása okozza, ami éves szinten több, mint százötvenezer forintba kerül.

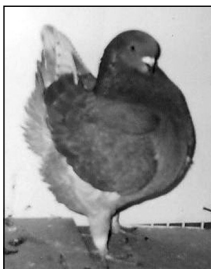
*A klub vezetője Kerek György.
Tel: 30/92-55-846.*

Tolnai Galamb és Kisállattenyésztők Egyesülete

Bár nevében a kisállattenyésztés is benne van, az egyesület mára jobbra csak galambokkal, illetve csekély mértékben díszbaromfival foglalkozókat tömörít. Így az eredeti elnevezés már csak az emléket őrzi annak az időnek, amikor Tolna, de az egész ország lakosságának, jövedelmező megélhetést jelentett az otthoni kisállattenyésztés. Mára mindez a múlté, aki mégis ilyenfel foglalkozik az minden bizonnyal szerelemből teszi.

Az egyesület 1973-ban alakult, azzal a kimondott céllal, hogy a környékbeli húsga-

lambtenyésztőket integrálja. Az egyesület taglétszáma ma 26 fő, elnöke Horváth Gábor.

Tőle tudom meg, hogy a tagok nagy része mostanra már csak 1-2 tucat galambot tart – az egyesület elnökének nyolc pár van – de a legtöbb, amit számon tartanak sincs túl 40–50 páron.

Galambjaik kecsesek, szépek, egészségesek, amelyekből gyakran, Tolnán negyedévente rendeznek kiállításokat, amik akár több napig is tartanak. Az ország legkülönbözőbb részeiből nagyon sok szép trófeát gyűjtöttek már össze. Beszélgetőtársamnál

egy egész szoba van tele velük. 1987-ben például hét Tolnánál nagyobb város versenyén a másodikak voltunk. Mára is ez a legfőbb motiváció? – kérdezem végül.

Nem – mondja ő. A legfőbb, és talán ki nem mondott, de a lelkek mélyén ott szunnyadó cél a természettel való harmónia. Az aki szereti az állatokat,

és ezt meg is teheti, annak sokkal teljesebb az élete.

Az egyesület elnöke Tolnán, a Festetich utca 31-ben lakik, akit egyesületi ügyben a 457-007-es telefonszámon lehet elérni. Mellékelte fotónkon is az ő egyik galambja egy angol vörös Modenát láthatunk, amely 2005-ben egy rangos versenyen volt fajtagyőztes.

A kulturált borfogyasztást népszerűsítik

Határainkon túl is népszerűsíti az itteni borokat a Tolnai Borbarátok és Borértők Egyesülete. A kulturált borfogyasztást, ismeretbővítő kirándulásokkal összekapcsolva, a legkellemebb szabadidős tevékenységnek tartják.

Az egyesület 2002-ben alakult, elnöke Papp Endre szállodaigazgató. A Hotel Thelena a Tolnai Borút egyik állomása és az egyesület székhelye. Itt tart összejöveteleket a 26 tag, minden hónap harmadik hétfőjén. Ilyenkor egy tolnai és egy vendég – többnyire szekszárdi vagy villányi – termelő borai kerülnek az asztalokra.

Évente két-három alkalom-

mal bortúrara mennek az egyesület tagjai. A hazai borvidékeken kívül, esetenként külföldre is ellátogatnak. Van kapcsolatuk az osztrák Deuschkreuz és a szlovákiai Kürt borászaival. A szlovákok már nemcsak a tolnai bort, hanem annak szülőhelyét is ismerik, hisz jártak már itt.

Az egyesület éves programjában szerepel egy nyári parti is, amelyen családtagjaikkal együtt vesznek részt a tagok, és kívülről is szívesen látnak.

Tolnai Borbarátok és Borértők Egyesülete

*Papp Endre elnök
74/442-049*

Tolnai Polgárőrség Közhasznú Egyesület

A tolnai polgárőrség megalakításának gondolata 2000-ben felvetődött. Takács János képviselő és Sipőcz György ny. rendőrtiszt javaslatára kezdődött meg a szervezés. Az egyesület 2001. június 22-én megalakult.

A polgárőrség a polgárok önkéntes védelmi szervezeteként jött létre a közbiztonság javításának elősegítésére, a rend megvédésére, valamint az egyéni és közösségi javak védelmére.

A fenti célok érdekében szoros együttműködést alakítottunk ki a rendőrséggel és valamennyi rendvédelmi szervezettel. Részt vállalunk a közlekedés rendjének fenntartásában, a balesetek megelőzésében. Számos vagyon elleni

bűnmegelőző akcióban vettek részt polgárőreink. Az évente általunk teljesített szolgálatok óraszámja két főállású rendőr munkaidejével egyenlő.

Ott vagyunk minden városi rendezvényen, ha kell, a nap bármely szakában szolgálatot teljesítünk. Azért dolgozunk, hogy a polgárok biztonságban érezhessék magukat és vagyontárgyaikat. Számos polgárőr társunk eredményes munkáját ismerték el megyei és országos szinten. Ma közel negyvenen vigyázunk városunkra, bárkit szívesen látunk sorainkban, a jövőben főleg a fiatalok felé fordulunk, őket szeretnénk a mozgalom számára megnyerni.

*Elnök: Dr. Szilák Mihály
Tel.: 30/929-5555*

Tolnai Háló Közalapítvány

2005. június 3-án jegyezték be. Alapítója Tolna Város Önkormányzatának Képviselő-testülete, amelyet a mindenkori polgármester képvisel. Közalapítvány. Létrejöttének legfontosabb célja a helybéli, nehéz helyzetbe jutott, vagy esélyegyenlőségében hátrányt szenvedő rászorulókat támogatása.

Ezek között is célzottan az idős és egyedülálló emberek, a hátrányos helyzetű gyermekek, a családi erőszakot elszenvedők, a családi erőszakot elszenvedők, a hajléktalanok, a tartós munkanélküliek és fogyatékkal élők támogatása. Az elmúlt idő alatt folyamatosan pályáztak e céljaik elérése érdekében többkevesebb sikerrel.

E szervezet vállalta fel 2006-ban hogy élére áll egy civil kezdeményezésnek amely egy önhibáján kívül hajléktalanná vált személy, Szűcs József Kálmán (Józsika) lakáshoz juttatását tűzte ki maga elé. Nem eredménytelenül.

Az alapítvány kuratóriumának elnöke – a legutóbbi időkig – *Tóthné Pintér Julianna* volt (e poszt most betöltetlen), de minden felajánlás, vagy bejelentés célba ér a Tolnai Családsegítő Központon keresztül, ahol az ügy pályázati felelőse *Székely Anikó*. Ő a 443-825-ös telefonszámon érhető el.

A közalapítvány levelező címe *Tolna, Hősök tere 1.*

Mözsért Civil Egyesület

2005 június 28-án alakult olyan jó értelemben vett lokálpatrióta mözsielők, akik – saját elmondásuk szerint – többet szeretnének tenni egykori falujukért, mint amire a településrészi önkormányzat, a város egészében belül tehetett. Tagjai olyan helybeliek, akik fontosnak érzik mözsi identitásukat, és tenni szeretnének azért, hogy ne csak a politikától ártják közéletben, hanem a kultúra, a sport, az egészségügy, a művelődés, a hitélet, a néphagyományok, vagyis az élet minden területén őrizzék azt, óvva közösségüket a nagy közös olvasztótégelyben való, arctalan egyneművé válástól.

Fellépésük azonnal visszhangra talált, a legutóbbi választások eredményeképpen, a héttagú településrészi önkormányzatba öt tagot ők delegálhattak, és a kettőből az egyik alpolgármesteri címet is megszerezték.

Munkájuk eredménye máris látható. Eredményeik közt említik a teleház létrehozását, a

megújult templomvilágítást, a rendbe hozott kálváriát, ügyelnek a tisztaságra, parkosítanak és nagy odaadással gyógyítgatják a településrészi környezetvédelmi sebeit. Ezzel kapcsolatban üzenik mindenkinek, hogy a volt rózsadombi cigánygödör már rég nem szeméttel! Ezért aki ide szemetet, építési törmelékot és egyéb hulladékot hord, a probléma akut volta miatt, a kiszabható leg súlyosabb szabálysértési bírságra számíthat.

Egyesületi helységük a Mözsi Civil Házban van, aminek postacíme *Mözs, Kossuth utca 26/1*, egyesületi alkalmaikat szerdánként 19 órától tartják. Az egyesület elnöke *Berezi Sándor*, alelnöke *Szabó Imre*, a felügyelő bizottság elnöke *Koleszár Ferencné*.

Az általuk működtetett teleház, ahol korlátlan internetezési lehetőség van, nyáron, hétköznap délelőttönként 10–12 óra között, délután pedig 16–18 óra között tart nyitva. Szombaton és vasárnap igény szerint.

Hargita Székely Egyesület

1991-ben alakult Mözson, a településrészi és annak környékének (főleg) Bukovinából betelepült székelység kulturális képviselőjeként. Városunkban ugyanis legalább 50–60 család van amelynek egy, vagy mind a két tagja e népcsoporthoz tartozik. Az ő hagyományaiknak a

megőrzésére, óvására és ápolására jött létre jött létre az egyesület, amely leglátványosabb eredményeit az egyesület kebelén belül működő táncsoport által érte el.

Alapító elnökük és mostani vezetőjük *Domokos Lőrinc*. Még az alapítás évében sikerült

a jó ügynek megnyernie *Sántha Rezsőt*, a *Kolozsvári Állami Népi Együttes* akkorra már nagy múltú táncosát, aki aztán huzamosabb időt töltve itt „talpra állította” a táncsoportot. E munkájában egy másik kiemelkedő személy a szintén jó nevű táncos és koreográfus *Szabadi Mihály* követte. Az elmúlt évtizedekben több mint száz fellépést tudhatnak maguk mögött, amelynek során nem csak az országot, hanem járták be, hanem *Aschafenburg*tól képviselték a őrzött hagyományukat. Egy alkalommal a nagy *Bukovina Találkozó*ra is eljutottak, amit abban az évben *Lengyelországban* tartottak. Táncsoportot minősí-

tésüket 1995-ben *Pécsváradon* szerezték.

Az egyesület ma nincs könnyű helyzetben. Elfogyóban vannak táncosai. Az alapító fiatalok azóta családot alapítottak, elköltöztek, már mással foglalkoznak, a mai generáció pedig e szempontból nehezen megközelíthető. Az egyesület elnöke azonban bizakodó, erőfeszítése az utánpótlás felkutatására lankadatlan.

A következő mondat ezért legyen – ha burkoltan is a reklám helye – székely fiatalok, de mások is: táncoljatok!

Az egyesület elnökét, egyesületi ügyben a 440-945-es, vagy a 30/302-97-72-es telefonszámon lehet elérni.

Tolna–Fácánkerti Vadásztársaság

Ebben a formájában 1997-ben jött létre, Tolna, Mözs, Fácánkert települések teljes és Szedres község határának a felét mondhatja magáénak. 32 tagja van. Jellemzően apróvadás terület, amin a fácán a vadkacsa és a nyúl dominál, de a terület egyes részein szép számmal akadnak őzek is, disznó is előfordul, és olykor szarvasok is kerülnek a puska elé.

Az egyesület létszáma zárt, közjűk vadászó tagnak bejutni csak kihálás után, vagy jogeladás útján lehet. A vadat rejtő erdők, csalisok, szántók, és legelők mellett van egy vadkacsa nevelő tavak is – a *Rosmayer-tó* – ahol vadásztás céljára évente 1500 kacsát nevelnek. Visszatérő vendégeik jobbára német nyelvterületről, Németországból, Svájcól

és Ausztriából érkeznek. A nagy vadász, *Széchenyi Zsigmond*, Svájcban élő unokái is ide járnak kacsára vadászni.

Környékszerre ismert a terület jó őztartó képessége, aminek folytán ritka évnek számít, ha nem kerül terítékre néhány aranyérmes bak. A közelmúltban Mözson egy bekerített vadászparkot is létesítettek, ami rövid idő alatt kedvelt kiránduló helye lett, a vadakat nézni jövő mözsi óvodásoknak és iskolásoknak.

Az egyesület elnöke *Bajai Tibor*, fővadásza *Schubert János*, titkára *Varga József*, gazdasági vezetője *Németh István*.

Telephelye *Tolna, Kinizsi utca 28.*, levelezési címe *Szekszárd, Bükk utca 13.*

Az egyesület elnöke, egyesületi ügyben a 30/351-88-23-as telefonszámon érhető el.

